

PENSIOENEN

SOORTEN PENSIOENEN

- **Wettelijke pensioenen**
 - Voorwaardelijke
 - Rustpensioen: u kunt een rustpensioen krijgen als u zelfstandige of helper bent geweest.
 - Overlevingspensioen: de weduwe of weduwnaar van de zelfstandige of helper kan in aanmerking komen voor een overlevingspensioen.
 - Pensioen van uit de echt gescheiden echtgenoot: de ex-echtgeno(o)t(e) van een zelfstandige
 - Onvoorwaardelijk pensioen
Het onvoorwaardelijk pensioen is in principe begrepen in het rust of overlevingspensioen
- **Aanvullende pensioenen**
 - Gewoon vrij aanvullend pensioen
 - Sociaal vrij aanvullend pensioen
- **Andere voordelen**
 - Bijzondere bijslag
De bijzondere bijslag is een voordeel dat bovenop het pensioen wordt toegekend.
 - Pensioensupplement
Het pensioensupplement is een voordeel dat toegekend wordt bovenop het rustpensioen.
 - Pensioenbonus
De pensioenbonus is een verhoging van het rustpensioen voor de zelfstandige die:
 - de leeftijd van 62 jaar bereikt heeft of een beroepsloopbaan van minstens 44 jaar kan aantonen
 - en zijn beroepsbezigheid voortzet.De pensioenbonus is van toepassing op de pensioenen die ten vroegste ingaan op 1 januari 2007 en uiterlijk op 1 december 2012 en enkel voor de periodes waarvoor vanaf 1 januari 2006 gewerkt werd.

PENSIOENLEEFTIJD

De pensioenleeftijd is 65 jaar.

Sinds 1 januari 2009 is de pensioenleeftijd dezelfde voor mannen en vrouwen.

VERVROEGD RUSTPENSIOEN

Leeftijd

Onder voorbehoud van de uitzonderingsmaatregelen zal vanaf 01/01/2016 het vervroegd pensioen vanaf 62 jaar mogelijk zijn. Tot 2016 geldt een overgangsmaatregel.

Sinds 1 januari 2005 kunt u pas vervroegd met pensioen gaan als uw loopbaan voldoet aan de minimumduur van 35 jaren

Voor elk jaar dat u vroeger met pensioen gaat, verliest u in principe een bepaald percentage van uw pensioen.

Een vervroegd pensioen, zonder verlies is vanaf 01/01/2013 mogelijk ingeval u jonger bent dan 63 jaar en een beroepsloopbaan bewijst van minstens 41 jaar of ingeval u op de datum van het pensioen minstens 63 jaar bent.

AANVRAAG PENSIOEN

In principe moet u zelf aan de Administratie het sein geven dat u uw pensioenrechten wil opnemen. Niemand is immers verplicht om met pensioen te gaan.

Opmerking: Als u uw pensioenaanvraag indient, moet u het soort pensioen dat u aanvraagt niet nader bepalen. Het RSVZ onderzoekt automatisch op welke pensioenen u in het stelsel van de zelfstandigen recht heeft.

Waar ?

U kunt uw pensioen aanvragen bij:

- het gemeentebestuur van uw hoofdverblijfplaats
- de hoofdzetel van het RSVZ in Brussel
- een bijkantoor van het RSVZ in uw streek
- op een van de door het RSVZ georganiseerde zitdagen in uw streek

Wanneer ?

U mag uw pensioen ten vroegste 12 maanden voor de gekozen ingangsdatum aanvragen.

Uw pensioen kan niet ingaan vóór de 1ste dag van de maand volgend op die waarin u 60 jaar wordt. Wanneer u uw aanvraag hebt ingediend, krijgt u een ontvangstbewijs.

Opgelet! In bepaalde gevallen worden uw rechten op een pensioen ambtshalve onderzocht, dus zonder dat u een aanvraag moet indienen:

OVERLEVINGSPENSIOEN AANVRAGEN

Na het overlijden van uw echtgeno(o)t(e) kunt u een aanvraag indienen om een overlevingspensioen te krijgen. U kunt dit persoonlijk doen of u kunt zich laten vertegenwoordigen door iemand anders.

- binnen 12 maanden na overlijden
Uw overlevingspensioen gaat in op de eerste van de maand van het overlijden.
- niet binnen 12 maanden na overlijden
Uw overlevingspensioen gaat in op de eerste van de maand volgend op die waarin u de aanvraag indiende. U kunt uw aanvraag indienen op de plaatsen waar u een aanvraag voor een rustpensioen kunt indienen.

U WOONT IN HET BUITENLAND EN WILT UW PENSIOEN AANVRAGEN

Waar ?

In principe moet u uw aanvraag bij aangetekend schrijven sturen naar de hoofdzetel van het RSVZ in Brussel.

RAMING PENSIOENRECHTEN

Ambtshalve

Wanneer u hoofdzakelijk in België verblijft, levert het RSVZ u ambtshalve in de loop van de maand die volgt op die van uw 55ste verjaardag, een raming van de pensioenrechten die u als zelfstandige opgebouwd heeft en nog tot de normale pensioenleeftijd zou kunnen opbouwen.

Tegelijk krijgt u ook een overzicht van uw loopbaan als zelfstandige.

Op aanvraag

U kunt ook een raming van uw pensioenrechten aanvragen:

- door middel van een formulier dat beschikbaar is bij uw gemeentebestuur of bij het centraal bestuur van het RSVZ en zijn gewestelijke kantoren;
- door middel van een gewone brief of een e-mail met de vermelding van uw identiteit, adres en rijksregisternummer;
- telefonisch of per fax met de vermelding van uw identiteit, adres en rijksregisternummer;
- door persoonlijke afgifte van uw aanvraag op het RSVZ.

Voorwaarden aanvraag raming

Uw aanvraag tot raming zal pas aanvaard worden wanneer:

- u de aanvraag indient niet meer dan 5 jaar voor de datum waarop een recht kan worden geopend op het rustpensioen of op het vervroegd pensioen;
- u de aanvraag persoonlijk indient;
- uw pensioenrechten nog niet op aanvraag of ambtshalve onderzocht worden of zijn geweest.

Wanneer u al een aanvraag voor een raming heeft ingediend of wanneer u al ambtshalve een raming heeft gekregen, moet u 2 jaar wachten voor u een nieuwe aanvraag kunt indienen.

Opgelet! De ambtshalve raming en de raming op aanvraag zijn uitsluitend informatief.

GEMENGDE LOOPBAAN

Wanneer u een gemengde loopbaan heeft (met ook nog werknemersjaren) en u al een aanvraag gedaan heeft in het werknemersstelsel, moet u geen bijkomende aanvraag voor een zelfstandigenpensioen indienen. Voorwaarde is wel dat u in uw aanvraag bij de werknemers al melding gemaakt heeft van jaren als zelfstandige of helper in uw beroepsloopbaan. Elke pensioeninstelling zal uw pensioenrechten in haar regeling onderzoeken. De verschillende pensioeninstellingen houden contact met elkaar en wisselen hun beslissingen uit.

In elk van de verschillende stelsels kunt u een pensioen krijgen. Dit pensioen stemt overeen met een breuk. De som van die verschillende breuken, moet kleiner zijn dan de eenheid.

Als de som groter is, moet de breuk die uw pensioen als zelfstandige uitdrukt verminderd worden.

MINIMUMPENSIOEN

Onder bepaalde voorwaarden kan uw pensioen dat berekend wordt op basis van de beroepsinkomsten verhoogd worden tot het minimumpensioen voor zelfstandigen.

WERKEN NA UW PENSIOEN

Voorwaarden

U mag nog werken na uw pensioen, maar dan moet u wel een aantal afspraken naleven:

Als u na uw pensioen nog verder wilt werken en aanspraak wilt maken op een gezinspensioen, moet u elke beroepsactiviteit die een inkomen kan opleveren op voorhand aangeven. Dit geldt ook wanneer u een beroep doet op een tussenpersoon of in het buitenland verder werkt. In principe moet ook uw echtgeno(o)t(e) stoppen met werken.

De aangifte moet gebeuren binnen een zekere tijdspanne.

Geeft u de beroepsactiviteit niet of te laat aan dan volgen er sancties.

De verklaring die werd ingediend bij de ene instelling telt automatisch ook voor de andere.

INKOMSTEN BEPERKEN

U mag na uw pensioen nog werken als uw inkomsten niet hoger liggen dan een vooraf vastgesteld bedrag. Liggen uw inkomsten hoger dan het vooraf vastgestelde bedrag, dan volgen er sancties.

CUMULATIE VAN UW PENSIOEN

Er bestaan verschillende soorten cumulatie:

- Cumulatie van meerdere pensioenen ;
- Cumulatie van uw wettelijk pensioen met een beroepsactiviteit ;
- Cumulatie van uw wettelijk pensioen met een sociale uitkering of vervangingsinkomen (bijv. een werkloosheidsuitkering, een uitkering wegens arbeidsongeschiktheid of invaliditeit, .).

Voor elk type cumulatie gelden er specifieke regels.

GELIJKSTELLING

Sommige periodes kunnen op aanvraag gelijkgesteld worden met periodes van activiteit. Voor sommige periodes kan dit gratis, voor andere moet u betalen.

Kosteloze gelijkstelling

- studieperiodes voor 1957
- periodes van militaire dienst
- periodes van ziekte of invaliditeit
- periodes van voorlopige hechtenis

Gelijkstelling tegen betaling

- studieperiodes na 1956 (periodes onder leercontract inbegrepen)
- periodes die gedekt zijn door vrijwillige bijdragebetaling (voortgezette verzekering)
- periodes van effectieve hulp als echtgeno(o)t(e) van een zelfstandige

Gelijkstelling van studieperiodes in het buitenland

Studieperiodes in het buitenland kunnen voor de berekening van het pensioen worden gelijkgesteld met periodes van activiteit.

Stageperiodes

Stageperiodes waarvoor geen vergoeding of loon werd toegekend, komen in aanmerking voor gelijkstelling.

Stageperiodes waarvoor wel een vergoeding of loon werd toegekend, komen enkel in aanmerking voor gelijkstelling wanneer:

- het volbrengen van de stage een voorwaarde is om een wettelijk diploma te behalen
- en voor zover de uitoefening van de stage geen aanleiding geeft tot onderwerping aan een andere pensioenregeling

Periodes onder leercontract

Periodes onder leercontract in het buitenland komen enkel in aanmerking voor gelijkstelling als het leercontract afgesloten werd in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of in een van de landen waarmee België een bilateraal verdrag heeft afgesloten.